

УХВАЛЕНО

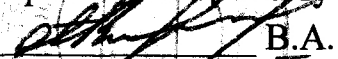
Вченою радою Вінницького національного
аграрного університету

Протокол від «24» серпня 2019 р.

№ 11

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького національного
аграрного університету

В.А. Мазур
«25» серпня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1. Загальні положення

1.1. Положення про вільний вибір здобувачами вищої освіти вибіркового навчальних дисциплін (далі - Положення) містить основні вимоги щодо здійснення здобувачем права вибору відповідно до Розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року, пункт 15 «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

1.2. Освітня програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну, що формується випусковою кафедрою. Обсяг дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти складає не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньої програми відповідного рівня вищої освіти.

1.3. Навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти – це дисципліни, які вводяться вищим навчальним закладом для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи для потреб суспільства, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача відповідно до вимог ринку праці.

1.4. При виборі дисциплін здобувач вищої освіти має забезпечити виконання встановленого річного обсягу навчальних кредитів – 60 кредитів на навчальний рік. Проте, за бажанням, здобувач, який успішно засвоює обов'язкову навчальну програму, може збільшити встановлене навчальне навантаження за рахунок вибору додаткових дисциплін або дисциплін, що мають більший обсяг кредитів, але не більше 20 кредитів.

1.5. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план здобувач вищої освіти (ІНП) є основним робочим документом здобувача вищої освіти.

Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані здобувачем, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, державна атестація випускника).

1.6. Вибіркові навчальні дисципліни поділяються на:

- дисципліни за вибором ВНЗ;
- дисципліни за вибором здобувача вищої освіти професійно-орієнтовані (альтернативні або за блоками спеціалізації), вільного вибору здобувача.

Дисципліни за вибором ВНЗ за певною спеціальністю є для здобувача вищої освіти обов'язковими.

Професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані відповідної спеціальності парами альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Здобувач вищої освіти даної

спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Якщо навчальний план передбачає блоки професійно-орієнтованих дисциплін, що відповідають певним спеціалізаціям даної спеціальності, здобувач вищої освіти повинен визначитись із спеціалізацією до початку викладання дисциплін даного блоку. При цьому дисципліни певної спеціалізації, обраної здобувачем, є для нього обов'язковими у повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими дисциплінами вільного вибору.

Здобувачі вищої освіти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання.

Дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти представлені у навчальному плані відповідної спеціальності переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової кафедри, так і дисципліни інших кафедр, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору здобувача для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Здобувач вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни із навчального плану іншої спеціальності, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному - осінньому або весняному - семестрі. Якщо здобувач обирає дисципліну з іншого навчального плану, він зобов'язаний виконувати всі види робіт, передбачені робочою програмою дисципліни, та скласти відповідний підсумковий контроль, в тому числі екзамен, не зважаючи на кількість екзаменів, які передбачені навчальним планом його спеціальності в даному семестрі. Здобувач вищої освіти не може обирати дисципліни з інших навчальних планів, якщо наслідком його вибору передбачувано є формування академічної заборгованості через відсутність необхідного рівня знань та вмінь.

1.7. Вивчення вибірових дисциплін проводиться:

- на бакалаврському рівні вищої освіти – з другого навчального року (третього семестру);
- на магістерському рівні вищої освіти з першого навчального року (першого семестру, при поданні документів про вступ);
- на третьому освітньо-науковому рівні ступеня доктора філософії – з другого семестру першого року підготовки (вибір дисциплін проводиться під час зарахування).

1.8. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є залік. Дисципліни, що пропонуються у вибіркового блоці не рекомендується передбачати курсові роботи.

1.9. Якщо здобувач вищої освіти починає заняття на певному рівні вищої освіти з 1 вересня, то він може брати участь у виборі навчальних дисциплін із циклу вільного вибору здобувача наступним чином:

- при виборі за блоками дисциплін – при написанні заяви на вступ на спеціальність;
- при виборі окремих дисциплін з переліку – тільки для наступного року навчання.

2. Навчально-методичне забезпечення вибірових навчальних дисциплін

2.1 Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, наукового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності кафедри оперативно задовольнити потреби здобувачів вищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

2.2. Кафедри, які забезпечують викладання вибірових дисциплін кожного навчального року подають в деканати (відділ аспірантури і докторантури) список дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачів

вищої освіти , робочі навчальні програми та анотації навчальних дисциплін разом з протоколами рішення науково-методичної комісії факультету.

2.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4. Затвержені переліки вибіркового дисциплін розміщуються для ознайомлення здобувачів вищої освіти на офіційному сайті ВНАУ (ЕСУ «Сократ») на інформаційних стендах кафедр, деканатів та відділу аспірантури і докторантури із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти

3.1. Для формування контингенту здобувачів вищої освіти для вивчення вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік кафедри ознайомлюють здобувачів з переліком вибіркового дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють здобувачам вищої освіти в одержанні в повному обсязі інформації про вибірку дисципліну. Для отримання більш детальної інформації здобувачі вищої освіти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших спеціальностей.

3.2. Кафедри здійснюють попередній запис здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору та професійно-орієнтованих вибіркового дисциплін у терміни:

– до 15 квітня поточного навчального року - для здобувачів ступеня бакалавра (на наступний навчальний рік);

– до 1 вересня поточного навчального року - для здобувачів ступеня «магістр»;

– до 15 вересня поточного навчального року – для аспірантів першого року навчання;

– до 15 квітня поточного навчального року – для аспірантів першого та другого року навчання (на наступний рік);

3.3. Після погодження дисциплін з кафедрами здобувачі вищої освіти подають декану або завідувачу відділу аспірантури і докторантури заяви про обрані ними дисципліни (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального плану.

3.4. Заяви здобувачів вищої освіти щодо вибіркових дисциплін, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних планів, зберігаються на факультеті впродовж одного року.

3.5. Якщо здобувач із поважної причини не зміг записатися вчасно, він, надавши відповідні документи, звертається до декана (завідувача відділу аспірантури і докторантури) із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Здобувач, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.

3.6. Здобувач в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Самочинна відмова від запланованої дисципліни тягне за собою академічну заборгованість. Внесення у ІНП додаткових навчальних дисциплін без погодження декана (завідувача відділу аспірантури і докторантури) не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

3.7. З об'єктивних причин здобувач вищої освіти може внести зміни до заявленої ним варіативної складової ІНП на наступний навчальний рік, подавши до факультету відповідну заяву на ім'я декана (завідувача відділу аспірантури і докторантури) факультету.

Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що здобувач не розпочав опанування вибіркової навчальної дисципліни. Якщо вивчення навчальної дисципліни розраховано на декілька семестрів, то змінювати ІНП в частині, що стосується вибіркової дисципліни, вивчення якої розпочато, неможливо.

3.8. Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, здобувачі подають на факультет (відділ аспірантури і докторантури) ІНП для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання здобувачів вищої освіти.

3.10. Копія наказу про вивчення вибіркових дисциплін надається до навчального відділу для складання та затвердження робочих навчальних планів, врахування в розрахунку навчального навантаження відповідних кафедр на навчальний рік та в розкладі занять.

3.11. Розклад занять формується навчальним відділом з урахуванням необхідності забезпечення права здобувачів на вивчення дисциплін вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять здобувача за спеціальністю.

4. Прикінцеві положення

4.1. Випускова кафедра може дозволити здобувачам вищої освіти - учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому університеті-партнері, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в університеті.

4.2. Випускова кафедра може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення здобувача вищої освіти.

4.3. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

4.4. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

*ЗРАЗОК заяви здобувача вищої освіти
на включення до індивідуального плану
дисциплін вільного вибору (фахової програми)*

Декану факультету (завідувачу відділу аспірантури і
докторантури) _____
здобувача вищої освіти _____
курсу, (року навчання), групи _____
(прізвище, ініціали)

ЗАЯВА

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на
20__/20__ навчальний рік наступні навчальні дисципліни вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____.

(дата)

(підпис)